

зборів та інших платежів, своєчасності їх сплати та відповідності законодавству поданої фінансової інформації [3].

Отже, завдяки поєднанню цих трьох форм державний фінансовий контроль забезпечує повний і системний нагляд за використанням державних фінансових ресурсів. Це поєднання дозволяє не лише вчасно виявляти порушення та неефективне використання коштів, а й уникнути фінансових ризиків, підвищує ефективність планування та управління державними фінансами, а також сприяє дотриманню законності у фінансових операціях. Крім того, такий контроль дає гарантію прозорості фінансових процесів, підвищує довіру громадськості до державних органів та створює умови для раціонального використання бюджетних коштів, а це є важливим елементом сталого розвитку економіки країни.

### **Література**

1. Закон України «Про державний бюджет України на 2025 рік»: Закон України від 19.11.2024 № 4059-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: текст закону (дата звернення: 23.03.2026).

2. Скрипник Г., Черненко В. Державний фінансовий контроль України в умовах воєнного стану // Економіка та суспільство. 2024. Вип. 70. URL: PDF статті (дата звернення: 23.03.2026).

3. Кадала В. В., Гузенко О. П. Публічний (державний) фінансовий контроль як інструмент оцінки діяльності державних підприємств // Центральноукраїнський вісник права та публічного управління. 2025. Вип. 2 (10).

УДК 336.71

Гавриленко Н. Я., здобувач освіти  
Русіна Ю. О., науковий керівник, к.е.н., доц.  
Київський національний університет  
технологій та дизайну

## **РОЛЬ БАНКІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Ключовою передумовою забезпечення економічного розвитку – є фінансова стабільність. Вона виступає основою для відновлення економіки та підтримання довіри до фінансових інститутів, особливо в умовах воєнного стану та макроекономічної нестабільності.

Згідно визначення регулятора – Національного банку України, фінансова стабільність – це стан, за якого фінансова система здатна ефективно виконувати свої функції, зокрема забезпечувати фінансове посередництво, управління ризиками та функціонування платіжних систем навіть в кризових

умовах [1]. Оскільки саме через банки виконується основний рух фінансових ресурсів в економіці, то банківська система відіграє надважливу роль.

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», банки акумулюють грошові кошти фізичних і юридичних осіб, спрямовують їх у вигляді кредитів та інвестицій у різні галузі економіки [2]. І, відповідно, ця діяльність сприяє активізації економічної діяльності, стимулює розвиток підприємництва та забезпечує фінансову стійкість.

Національний банк України відіграє особливу роль у забезпеченні фінансової стабільності [3]. Головним завданням Центрального банку є забезпечення стабільності національної валюти шляхом проведення грошово-кредитної політики, регулювання банківської діяльності та банківського нагляду. Одним з ключових напрямів діяльності НБУ є проведення макропруденційної політики, спрямованої на запобігання системним ризикам та забезпечення стабільності фінансового сектора.

Системно важливі банки грають особливу роль у забезпеченні фінансової стабільності. Такі банки характеризуються великими активами, високим ступенем зв'язку з фінансовими інститутами та значним впливом на функціонування фінансової системи [4]. Їхня діяльність особливо важлива для економіки, оскільки порушення їхньої стабільності може призвести до системних криз. Тому державна політика в банківському секторі передбачає вищі вимоги до капіталізації, ліквідності та управління ризиками для таких установ.

Важливим аспектом ролі банків у забезпеченні фінансової стабільності є їх функція як інвестиційних посередників. Банки сприяють ефективному розподілу фінансових ресурсів між різними секторами економіки, що сприяє реалізації інвестиційних проектів та модернізації виробництва; стимулюють економічне зростання, створюють нові робочі місця та підвищують конкурентоспроможність економіки [5].

В умовах воєнного стану банки змушені працювати в умовах підвищеного ризику, включаючи кредитний, валютний та операційний ризики. Проте, український банківський сектор продемонстрував достатню стабільність завдяки ефективній політиці НБУ та достатньому рівню банківського капіталу [1].

Ефективне управління ризиками у банківській діяльності має велике значення для підтримки фінансової стабільності. Банки використовують сучасні методи оцінки кредитоспроможності позичальників, диверсифікують активи та формують резерви на випадок потенційних втрат. Дотримання нормативів, встановлених регулятором, сприяє збереженню банками своєї стабільності навіть у складних економічних умовах [3].

Разом з тим, сучасний розвиток банківської системи пов'язаний із цифровізацією фінансових послуг. Використання фінансових технологій сприяє підвищенню ефективності банківської діяльності, знижує операційні

витрати та розширює доступ до фінансових послуг. Це позитивно позначається загальному рівні фінансової стабільності економіки [5].

Отже, банки відіграють ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності економіки України, здійснюють фінансове посередництво, підтримують інвестиційні процеси та забезпечують безперебійність платіжної системи. Взаємодія банківського сектору з регулятором, дотримання нормативних вимог і впровадження сучасних фінансових інструментів є основою стійкості фінансової системи. В умовах сучасних викликів роль банків посилюється, що зумовлює необхідність подальшого розвитку банківської системи України.

### Література

1. Фінансова стабільність / Національний банк України : офіц. вебсайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability> (дата звернення: 21.03.2026).
2. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення: 21.03.2026).
3. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (дата звернення: 21.03.2026).
4. Роль системно важливих банків в забезпеченні фінансової стабільності банківської системи / О. В. Гасій, Н. С. Педченко, Т. П. Гудзь та ін. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2025. № 4 (118). DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2025-4-6>
5. Банки як інвестиційні посередники: сучасні реалії та перспективи / Ю. О. Русіна, В. П. Левченко, А. О. Золковер та ін. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2025. № 9. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-9>

УДК 330.675

Тиха Ю.М., здобувач освіти  
Русіна Ю.О., науковий керівник, к.е.н., доц.  
Київський національний університет  
технологій та дизайну

### УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Однією з пріоритетних стратегічних цілей держави є повоєнне відновлення економіки України. В умовах значних економічних втрат, масштабного руйнування стратегічної інфраструктури, скорочення